

2072

B.A./B.Sc. (General) Fourth Semester
Journalism and Mass Communication
Paper: Radio and TV Journalism
(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 70

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

I. Write short notes on any seven of the following in about 50-70 words each:-

- Television News Room
- Beat Reporter
- DTH
- Radio Correspondent
- Press Council of India
- Right to Information
- Script
- Microphone
- Digital Radio
- News Producer

(7×2)

UNIT - I

- How does Radio news differ from television news in treatment and presentation? (14)
- Describe briefly, about the techniques of writing television news. (14)

UNIT - II

- 'Writing skill for radio is different'- why this is different from writing for TV? Justify your points with examples. (14)
- What should be the basic qualities of an Anchor? How does pronunciation, modulation, tempo and pitch plays vital role in radio and TV reporting. (14)

UNIT - III

- Write in detail the functions and responsibilities of 'production unit' in the making of a TV programme. (14)
- Define stages of radio production and importance of script writing? Give examples with programmes. (14)

UNIT - IV

- Discuss the important shots used in television. Among these shots which are mainly used in news presentation. (14)
- Explain in detail the importance of Camera shots and angles in a Documentary with examples. (14)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕੇ ਉਤਰ ਦੇਂ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਸੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਧਨ ਕਰੇਂ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

*_**_

- ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਸ਼ਾਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ) ਪਰ ਸੰਖਿਪਤ ਟਿਧਣੀ 50-70 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਦੀਜਿਏ:-
(ਕ) ਟੇਲੀਵਿਜਨ ਸਮਾਚਾਰ ਕਸ਼
(ਖ) ਕੀਟ ਰਿਪੋਰਟਰ
(ਗ) ਡੀ.ਟੀ.ਏਚ
(ਘ) ਰੇਡਿਯੋ ਸੰਵਾਦਦਾਤਾ
(ਙ) ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੇਸ ਪਰਿਸ਼ਦ
(ਚ) ਸੂਚਨਾ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰ
(ਛ) ਸਕ੍ਰਿਪਟ/ਆਲੇਖ
(ਜ) ਮਾਝਕ੍ਰੋਫੋਨ
(ਝ) ਡਿਜਿਟਲ ਰੇਡਿਯੋ
(ਞ) ਸਮਾਚਾਰ ਨਿਰਮਾਤਾ

ਭਾਗ-1

- ਵਧਵਹਾਰ ਔਰ ਪ੍ਰਸ਼ਤੁਤੀਕਰਣ ਮੇਂ ਰੇਡਿਯੋ ਸਮਾਚਾਰ ਟੇਲੀਵਿਜਨ ਸਮਾਚਾਰਾਂ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਨਿ ਹੈ?
- ਟੇਲੀਵਿਜਨ ਸਮਾਚਾਰ ਲਿਖਣੇ ਕੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਕਾ ਸੰਖਿਪਤ ਵਰਨਿ ਕੀਜਿਏ।

ਭਾਗ-2

- ਰੇਡਿਯੋ ਕੇ ਲਿਏ ਲੇਖਨ ਕੌਸ਼ਲ ਅਲਗ ਹੈ— ਧਹ ਟੀਵੀ ਕੇ ਲਿਏ ਲੇਖਨ ਸੇ ਅਲਗ ਕਯੋਂ ਹੈ? ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਅਪਨੀ ਬਾਤਾਂ ਕੀ ਪੁਸ਼ਟਿ ਕੀਜਿਏ।
- ਏਕ ਸਮਾਚਾਰ ਉਦਘੋਸ਼ਕ ਕੇ ਮੂਲ ਗੁਣ ਕਯਾ ਹੋਨੇ ਚਾਹਿਏ? ਰੇਡਿਯੋ ਔਰ ਟੀਵੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਮੇਂ ਉਚਾਰਣ, ਸਵਰ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਗਤਿ ਔਰ ਸਵਰਮਾਨ ਕੈਸੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਤੇ ਹੈਂ।

ਭਾਗ-3

- ਏਕ ਟੀਵੀ ਕਾਰਯਕ੍ਰਮ ਤੈਧਾਰ ਕਰਨੇ ਮੇਂ 'ਉਤਪਾਦਨ ਝਕਾਝ' ਕੇ ਕਾਰਯੋ ਔਰ ਜਿੰਮੇਦਾਰਿਯੋਂ ਕਾ ਵਿਸ਼ਤਾਰਪੂਰਵਕ ਵਰਨਿ ਕੀਜਿਏ।
- ਰੇਡਿਯੋ ਪ੍ਰਸ਼ਤੁਤੀਕਰਣ ਕੇ ਚਰਣਾਂ ਔਰ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਨ ਕੇ ਮਹਤਵ ਕੀ ਪਰਿਮਾਥਾ ਲਿਖਿਏ। ਕਾਰਯਕ੍ਰਮਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀਜਿਏ।

ਭਾਗ-4

- ਟੇਲੀਵਿਜਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਯੁਕਤ ਹੋਨੇ ਵਾਲੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਦ੍ਰਸ਼ਯੋਂ ਕੀ ਵਧਾਧਾ ਕੀਜਿਏ। ਝਨ ਦ੍ਰਸ਼ਯੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸਕਾ ਮੁਖਯ ਰੂਪ ਸੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਤੁਤੀਕਰਣ ਮੇਂ ਝਸ਼ਟੇਮਾਲ ਕੀਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ?
- ਕਿਸੀ ਵ੍ਰਜ਼ਚਿਤ੍ਰ ਮੇਂ ਕੈਮਰਾ ਦ੍ਰਸ਼ਯੋਂ ਔਰ ਕੋਣਾਂ ਕੇ ਮਹਤਵ ਕਾ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਵਿਸ਼ਤਾਰਪੂਰਵਕ ਵਰਨਿ ਕੀਜਿਏ।

*_**_

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

*_**_

- ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰ ਇੱਕ) ਉੱਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ 50-70 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-
(ੳ) ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸਮਾਚਾਰ ਕਮਰਾ
(ਅ) ਬੀਟ ਰਿਪੋਰਟਰ
(ੲ) ਡੀ.ਟੀ.ਐਚ
(ਸ) ਰੇਡੀਓ ਪੱਤਰਕਾਰ
(ਹ) ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੇਸ ਪਰੀਸ਼ਦ
(ਕ) ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
(ਖ) ਸਕ੍ਰਿਪਟ/ਪਟਕਥਾ
(ਗ) ਮਾਈਕ੍ਰੋਫੋਨ
(ਘ) ਡਿਜੀਟਲ ਰੇਡੀਓ
(ਙ) ਸਮਾਚਾਰ ਰਚਨਹਾਰ

ਭਾਗ-1

- ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰੇਡੀਓ ਖਬਰਾਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਖਬਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ?
- ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਖਬਰਾਂ ਲਿਖਣ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-2

- 'ਰੇਡੀਓ ਲਈ ਲਿਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਵੱਖਰਾ ਹੈ' - ਇਹ ਟੀਵੀ ਲਈ ਲਿਖਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਉਚਤੱਤਾ ਸਾਬਿਤ ਕਰੋ।
- ਐਂਕਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗੁਣ ਕੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ? ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੀਵੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਚਾਰਣ, ਸਵਰ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਗਤੀ ਅਤੇ ਸਵਰ ਮਾਨ ਕਿਵੇਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ-3

- ਇੱਕ ਟੀ.ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 'ਉਤਪਾਦਨ ਇਕਾਈ' ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
- ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਕਰਣ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਟਕਥਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਓ।

ਭਾਗ-4

- ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੋਟੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਾਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
- ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੈਮਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕੋਣਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੋ।

*_**_